

بسمه تعالی

خلاصه مذاکرات جلسه هم اندیشی

"احیای دریاچه ارومیه: چالشها و راهکارها برای مشارکت موثر دانشگاه"

دانشگاه مهندسی عمران دانشگاه تبریز ۱۰ دی ۱۳۹۷

با تشکر از همراهی شرکت کنندگان محترم، اهم مطالب مطرح شده در جلسه هم اندیشی با موضوع " احیای دریاچه ارومیه: چالشها و راهکارها برای مشارکت موثر دانشگاه " در محل دانشکده مهندسی عمران دانشگاه تبریز به شرح زیر می‌باشند:

بعد از معرفی حضار محترم، آقای دکتر سیامک طلعت اهری نماینده دانشکده مهندسی عمران در دبیرخانه هم‌اندیشی نخبگان و اساتید دانشگاه تبریز ضمن خوش آمدگویی به مدعوین و حاضرین مقدمه‌ای از ضرورت هم‌اندیشی در دانشگاه را ارائه نمودند. ایشان محور اصلی این جلسه را هم یافتن پاسخی برای چرایی ضعف و نقص دانشگاه در حوزه آموزش، پژوهش و فرهنگ‌سازی برای احیای دریاچه ارومیه مطرح کردند. دکتر طلعت اهری با اشاره به این که اطلاعات، دیدگاه‌ها و نقطه نظرات دانشجویانی که رشته تحصیلی‌شان مرتبط با مشکلات دریاچه ارومیه است، تفاوت چندانی نسبت به دانشجویان سایر رشته‌ها و عموم افراد ندارد، که این مشکل آموزشی بوده و نشان دهنده نیاز به تغییر و بازنگری در دروس تدریسی است. همچنین در زمینه پژوهشی نیز این سوال پیش می‌آید که آیا پژوهش‌ها و تحقیقات علمی و مقالات توانسته مشکل دریاچه ارومیه را به سوی راهکاری عملی سوق دهد؟ به نظر جواب منفی است. چرا که پژوهش‌های دانشگاهی صرفاً به سمت مقاله نویسی سوق پیدا کرده است. همچنین وظیفه دانشگاه تربیت افراد متخصص می‌باشد. در حوزه فرهنگ‌سازی، وظیفه دانشگاه تربیت افراد متخصص است. بایستی به این نکته توجه داشت که فرهنگ‌سازی و تصمیم‌سازی از دانشگاه‌ها آغاز می‌شود و افراد متخصص تصمیم‌گیر نیز عموماً تربیت شده دانشگاه می‌باشند لذا باید ریشه تصمیم‌های نادرست را در آموزش‌های دانشگاهی جستجو کرد.

در ادامه آقای دکتر خلیل ساعی مدیر دفتر استانی ستاد احیای دریاچه ارومیه در آذربایجان شرقی به اعلام وضعیت و شرح مختصری از اقدامات و فعالیت‌های ستاد برای احیای دریاچه ارومیه پرداخته و افزودند، که ۲۷ راهکار برای احیای دریاچه ارومیه با حضور ۵۵۰ کارشناس و متخصص داخلی و خارجی برای احیای دریاچه ارومیه پیشنهاد گردید که به تصویب هیئت وزیران رسید. گرچه از زمان آغاز فعالیت ستاد احیای دریاچه ارومیه (۱۳۹۲) تا سال ۱۳۹۷ تراز دریاچه شاهد افزایش و کاهش‌هایی بوده است اما تراز دریاچه در سال ۱۳۹۲ برابر با ۱۲۷۰/۵۴ و امروز (۱۰ دی ماه ۱۳۹۷) تراز دریاچه ارومیه برابر با ۱۲۷۰/۵۶ می‌باشد که نشان از تثبیت تراز دریاچه ارومیه در این سال نسبت به سال ۱۳۹۲ می‌باشد. اما برنامه دولت و برنامه ستاد احیا تثبیت تراز دریاچه ارومیه در طول ۵ سال نبوده و از برنامه مدون برای احیا عقب می‌باشد. دلایل زیادی از جمله عدم تخصیص بودجه و اعتبارات مورد نیاز یکی از علل این عقب افتادگی است. موضوع اساسی که مدنظر ستاد احیا می‌باشد هر ساله کاهش ۸ درصد مصرف آب در کلیه بخش‌ها بوده، تا در پایان پنج سال حدود ۴۰ درصد مصرف آب کاهش یابد، و سالانه میزان ۱/۷ میلیارد متر مکعب آب ذخیره و به پیکره دریاچه روانه شود ولی تحقق این مهم

در عمل پیچیدگی دارد. در ادامه حضار محترم نظرات خود را در مورد مطالب ارائه شده و مسائل مرتبط با موضوع جلسه عنوان نمودند. اهم مطالب به شرح زیر می‌باشند:

(۱) پایان‌نامه‌ها و رساله‌های تعریف شده در دانشگاه متناسب با نیاز کشور و منطقه علی‌الخصوص حوضه دریاچه ارومیه نمی‌باشد. همچنین سرفصل دروس نیاز به بازنگری و به‌روزرسانی دارد تا متناسب با شرایط و نیازهای کنونی کشور باشد. سوال اساسی این است که آیا پژوهش‌های دانشگاهی در این چند سال اخیر متناسب با وضعیت دریاچه ارومیه بوده است؟ این مسئله و سوال فقط مربوط به حوضه دریاچه ارومیه نمی‌باشد. بلکه در دانشگاه‌های سایر حوضه‌ها و مناطقی که اکنون با مشکلات آب و محیط زیستی نظیر زاینده رود، کشف رود، هامون و... مواجه هستند نیز مطرح است. در واقع میان واقعیت مسائل جامعه و رساله‌های تعریف شده در دانشگاه تفاوت فاحشی وجود دارد.

(۲) پژوهش‌های دانشگاهی متأسفانه در پی یافتن پاسخی برای حل مشکلات و معضلات جامعه نمی‌باشند؛ بلکه نگاه دانشگاه، یک نگاه مقاله محوری محض است. نهایتاً هدف از تعریف موضوع، بحث افزایش مقاله و نمایه‌های اساتید می‌باشد. به خاطر نگاه مقاله محوری در دانشگاه‌ها، پژوهش‌های مرتبط با دریاچه ارومیه هم زیاد کاربردی نمی‌باشند. این دیدگاه بایستی تغییر یابد.

(۳) وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی اخیراً دو ماموریت بر عهده دانشگاه علوم پزشکی تبریز قرار داده است: توسعه علوم زیست محیطی با تاکید بر حفظ اکوسیستم‌های آبی و توسعه دانش سلامت محیط زیست در منطقه. در مورد بحث سلامت (که دانشگاه علوم پزشکی متولی آن است) هنوز اثرات زیست محیطی خشک شدن دریاچه ارومیه توسط پژوهشگران این دانشگاه به صورت شفاف اعلام نشده است.

(۴) باید متناسب با شرایط جدید، رشته‌هایی مانند پایش و ارزیابی محیط زیست که بحثی میان‌رشته‌ای است، تعریف گردند. واحد درسی به نام محیط زیست و سلامت در دانشگاه علوم پزشکی تعریف شده که پیشنهاد می‌شود در دانشگاه‌های دیگر هم جزو دروس عمومی قرار گیرد.

(۵) انجام پژوهش‌های کلان با هزینه‌های محدود ممکن نیست. بودجه حمایت از پایان‌نامه‌های ارشد و دکتری در دانشگاه‌ها بسیار ناچیز می‌باشد.

(۶) آیا گسترش مرز دانش مهم است یا انجام پایان‌نامه‌های کاربردی؟ اگر مورد دوم مهم‌تر است آیا دستگاه‌های اجرایی از نتایج حاصل از آن استفاده می‌کنند؟ عدم استفاده و توجه مسئولین دستگاه‌های اجرایی و سیاست‌گذاران به نتایج حاصل از پژوهش‌ها یکی از مشکلات اصلی می‌باشد.

۷) تصمیم‌گیری‌ها در مورد مسایل مرتبط با آب و محیط زیست با معیارهای دیگری که اکثراً خاستگاه سیاسی دارند، انجام می‌گیرد و به نتایج حاصل از پژوهش توجهی نمی‌گردد. نوع نگرش افراد به مسئله نگاهی سیستمی نیست، بلکه اکثر اساتید به دنبال حداکثرسازی مطلوبیت شخصی خود می‌باشند.

۸) در اکثر طرح‌های مهندسی اجرا شده، نگاه مهندسی و سازه‌ای نگاه حاکم بر مسائل بوده و غالب افراد تصمیم‌گیر هم فارغ‌التحصیل رشته مهندسی می‌باشند. نقش سایر افراد مرتبط با پروژه مانند جامعه-شناسان، اکولوژیست‌ها و بوتانیست‌ها بسیار کم‌رنگ بوده که این امر نشان از عدم نگرش سیستمی به حل مسئله می‌باشد. سیستم حاکم بر آموزش در اکثر کشورهای توسعه یافته در جهان عموماً نگاه مهندسی صرف به یک مسئله نیست، بلکه مسایل زیست محیطی و اکولوژیکی نیز به اندازه مسایل فنی و مهندسی مهم و ضروری است. همچنین مسائل اجتماعی، فرهنگی و معیشتی نقش بسیار کمی نسبت به مسائل فنی و مهندسی در برنامه‌های ستاد احیا دارند.

۹) مقالات و پروژه های علمی در اقله مسئولین اجرایی موثر نیستند ولی رسانه‌ها می‌توانند در آگاه ساختن بیشتر مسئولین اجرایی کشور موثر باشند. لذا دانشگاهیان باید بیشتر به ابزار رسانه آشنا و مسلح شوند.

۱۰) ارتباط و هماهنگی مناسبی میان دستگاه‌های مختلف ذیربط در حوضه دریاچه ارومیه وجود ندارد و حتی گاهی اقدامات یک دستگاه در تعارض با منافع سایر دستگاه‌ها می‌باشد. فقدان یا نقص قوانین و عدم هماهنگی سازمان‌ها و ارگان‌ها با یکدیگر مهم‌ترین مسئله‌ای است که برنامه‌های احیا با آن مواجه هست. در اقدامات و برنامه‌های سازمان‌ها بایستی شفاف‌سازی انجام گیرد.

۱۱) در دانشگاه‌های ممتاز دنیا بر مبنای یک مشکل، پایان‌نامه‌ای تعریف می‌گردد و سپس نتایج حاصل از آن به صورت مقاله منتشر می‌گردند. دانشگاه‌های داخلی در ارتباط با صنعت متأسفانه به صورت منفعلانه عمل می‌کنند و به دلایل مختلف، اساتید رغبت لازم برای پیش‌قدم شدن و همکاری با پروژه‌های عملی را ندارند. اولویت دانشگاه‌ها تعریف پایان‌نامه‌های پروژه محور و حل مشکلات منطقه نیست.

۱۲) بیشتر مشکلات حاضر مربوط به مشکلات فرهنگی و اجتماعی است. ارتباط میان جامعه‌شناسان برای فرهنگ‌سازی و آموزش با بخش‌های فنی و مهندسی بسیار ضعیف می‌باشد و نگاه به این بخش بسیار سطحی است. دستگاه‌ها اهمیت لازم و کافی را به این بخش مهم نمی‌دهند.

۱۳) اقدامات فرهنگی ستاد احیا متناسب با ظرفیت افراد علی‌الخصوص کشاورزان و روستاییان نبوده و گاهی اشتباه هم بوده است. مشکلات و تصمیم‌ها بایستی متناسب با درک اهالی منطقه و تجارب واقعی افراد،

- تشریح کردند. مسئولان و دانشگاهیان بایستی ارتباط تنگاتنگی با افراد ذی‌مدخل و کشاورزان حوضه داشته باشند و تصمیم‌ها متناسب با نوع معیشت و فرهنگ آن‌ها باشد.
- ۱۴) بایستی نظام موضوعات تحقیقی تعریف شده و بحث پژوهش در مورد دریاچه ارومیه ساماندهی گردد. بر اساس نیازسنجی اولویت‌های پژوهشی تعریف شوند و بعد میان افراد با تخصص‌های گوناگون این وظایف تقسیم گردد.
- ۱۵) ستاد احیای دریاچه ارومیه بایستی مشخص کند که تاکنون کدام پژوهش‌ها در راستای دریاچه ارومیه انجام گردیده و نتایج آن در دسترس عموم قرار گیرد. در واقع در طول ۵ سال اخیر خروجی پژوهشی ستاد احیا چه بوده است؟ هزینه انجام شده برای پژوهش توسط ستاد احیا به چه میزان بوده است؟ این پژوهش‌ها چه مشکلی از دریاچه ارومیه حل کرده است؟ این موضوع لازم است شفاف سازی شود.
- ۱۶) دانشگاه‌های منطقه تا حد توان بایستی حل مشکلات و معضلات مربوط به دریاچه ارومیه را جزو وظایف خود بدانند. برای پروژه‌های کارشناسی، بازدید و کارآموزی در روستاهای اطراف دریاچه باید اولویت داده شود. پیشنهاد می‌گردد در رشته‌های مرتبط با علوم زمین از جمله آب، کشاورزی و محیط زیست به منظور لمس و درک دانشجویان با واقعیت‌های موجود و آشنایی با مشکلات منطقه، گردش‌های علمی به صورت جدی‌تری در برنامه‌های دانشگاه‌ها قرار گیرد.
- ۱۷) ستاد احیای دریاچه ارومیه بایستی حمایت و توجه بیشتری به دانشگاه‌های منطقه برای افزایش ضریب موفقیت پروژه‌های مصوب نماید.
- ۱۸) شعار یعنی هدفی که به یک فرهنگ عمومی تبدیل شده است. حل مشکل دریاچه ارومیه در گرو تبدیل آن به یک شعار و مطالبه عمومی است. در دانشگاه لازم است این مطالبه آن است که تمامی اساتید، دانشجویان و کارکنان بایستی مشکلات و معضلات دریاچه ارومیه را بدانند و درک کنند. دانشگاه بایستی یک بیانیه در مورد دریاچه ارومیه صادر کند و در آن درخواست‌ها و دیدگاه‌ها بیان گردد.
- ۱۹) به جای امتیازدهی به مقالات، بایستی طرحی پیاده شود که هر هیات علمی در رشته مرتبط با خودش، حداقل یک طرح تحقیقاتی و کاربردی متناسب با مشکلات منطقه خود داشته باشد. پیشنهاد می‌شود برای طرح‌های کاربردی و مهم حداقل به اندازه مقالات بهاء داده شود. به طور مشخص پیشنهاد می‌شود یک روستا به یک دانشگاه به عنوان مطالعه موردی سپرده شود تا علاوه بر تحقیق، اجرای ایده‌های مدیریت آب و محیط زیست در عمل در آنجا پیاده شود.
- ۲۰) در انجام کارها و تعاریف پایان‌نامه‌ها، لازم است مخصوصاً در بخش آب و محیط زیست به سمت تعاریف عناوین میان‌رشته‌ای حرکت کرده و با ایجاد شبکه‌ای از افراد متخصص، به صورت گروهی با

تخصص‌های گوناگون مباحث و مشکلات مطرح گردند. بایستی ارتباط تنگاتنگی مابین ارگان‌ها، ادارات دولتی و غیردولتی و همچنین دانشگاه‌ها و دانشکده‌ها ایجاد شود. در حل مسایل نباید قضیه را تکررشته‌ای دیده، بلکه بایستی برای حل آن به صورت تیمی که متشکل از تخصص‌های مختلف می‌باشد، اقدام نمود.

۲۱) برای حل مشکلات بایستی به گروه‌های اجتماعی و سازمان‌های مردم‌نهاد اهمیتی بیشتری داده شود و از ظرفیت آن‌ها به مراتب بیش از وضع موجود برای حل مشکلات استفاده گردد.

۲۲) نقش دانشگاه‌ها کمک به دستگاه‌ها و متولیان ذی‌ربط برای حل مشکلات آب و محیط زیست می‌باشد. برای حل مشکلات نیازمند تغییر نگرش بوده و باید ابتدا از خود شروع کرد. در تحقیقی مشخص شده که مصرف آب در خوابگاه‌های دانشجویی چند برابر سرانه مصرف آب افراد عادی شهری است و این مشخص می‌کند که دانشجویها به مسئله استفاده بهینه آب و مشکلات آب آشنا نیستند. بهتر است دانشگاه‌های حوضه دریاچه ارومیه حدود ۳۰ درصد پایان‌نامه‌ها را در راستای مشکلات حوضه (و نه فقط) دریاچه ارومیه تعریف کنند. موضوع بحران دریاچه ارومیه به کتاب درسی استرالیا وارد شده‌است، درحالی‌که در دانشگاه‌های کشور و حوضه دریاچه ارومیه، دانشگاهیان و مسئولین هنوز به باور جدی این بحران و عمق فاجعه آن‌چنان که باید پی نبرده‌اند.

۲۳) با توجه به کم و متغیر بودن بودجه دولتی برای احیای دریاچه، لازم است تا یک نهاد مدیریتی مردم‌نهاد نیمه دولتی برای احیای دریاچه تشکیل گردد. این نهاد ابتدا با بودجه دولتی و سپس با عوارض حاصل از درآمد ذینفعان حوضه (درآمد حاصل از معادن، کشاورزی، باغداری، منابع آب و ...) تامین مالی می‌شود. ساختار حکمرانی این نهاد (مشابه Landcare Australia) با هماهنگی دانشگاه‌ها، سازمان‌های مردم‌نهاد و وزارتخانه‌ها باید تعریف شود. یکی از وظایف اصلی این نهاد پایش حوضه است. کاهش مخاطرات، افزایش پایداری مدیریت حوضه و اشتغال‌زایی از مزایای مثبت این پیشنهاد می‌باشد.

۲۴) بزرگترین مشکلی که احیای دریاچه ارومیه با آن مواجه هست، نبود مرکز داده مطمئن است. داده‌های در دسترس داده‌های قابل اعتمادی نیستند، در حالی که با همین داده‌ها و اطلاعات است که تمامی طراحی‌ها، تصمیم‌سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌ها انجام می‌گیرد. به دلیل عدم وجود داده‌های مطمئن و در دسترس، اظهار نظرهای کارشناسی نیز بعضاً دچار اشکال و گاهی متعارض با یکدیگر خواهد بود که در نهایت موجب اغتشاش ذهنی افراد و عدم اعتماد خواهد شد. به عنوان نمونه پتانسیل آبی منطقه هنوز به خوبی مشخص نمی‌باشد. لذا نمی‌توان سهم دقیق منابع در دسترس را برای تخصیص به شهرها،

صنایع و کشاورزی برآورد کرد. این مساله منتج به عدم مدیریت صحیح آب در حوضه دریاچه ارومیه می‌گردد. بایستی تمامی داده‌ها، تحقیقات و نتایج حاصل از آن از سوی مراکز و سازمان‌ها به آسانی در دسترس و محققین و دانشجویان قرار گیرد. متأسفانه برخی دستگاهها به عناوین مختلف از این کار امتناع می‌ورزند.

۲۵) ستاد احیای دریاچه ارومیه ساختارسازی نکرده، در نتیجه بسیاری از پروژه‌ها با شکست مواجه شده است. تثبیت تراز آب بخاطر اقدامات ستاد با توجه به اینکه در کف دریاچه نمک رسوب کرده و در واقع کف بالا آمده است علامت مثبتی نیست. همچنین در طرح‌های احیای فعلی اغلب حرکت‌ها یک‌سویه بوده، استراتژی راهبردی و فرهنگ‌سازی وجود نداشته و به نیازهای افراد منطقه و کشاورزان توجهی نگردیده است. پیشنهاد می‌شود دانشگاه راه‌حل‌های احیا مبتنی بر جوامع محلی و با مشارکت آنها را ارائه بدهد.

در نهایت، ایجاد یک مرکز اطلاعات جامع، متقن و در دسترس اقلیم، آب و محیط زیست یک پیش‌شرط اساسی برای همکاری موثر دانشگاه در راستای احیای دریاچه ارومیه می‌باشد. برگزاری جلسات هم‌اندیشی جهت اعتمادسازی بیشتر میان صنعت و دانشگاه بالخصوص در زمینه‌های بین‌رشته‌ای، امری موثر برای تشخیص ارزشها و ارائه راهکارهای خلاقانه برای تعامل و هم‌افزایی است. در بلند مدت با توجه به وضعیت بحرانی آب و محیط زیست و جهت سازگاری و آمادگی برای مواجهه با شرایط پیچیده آینده، اصلاح برنامه‌های درسی و فرایند تدوین رساله‌ها ضروری است.

انتشار آنلاین گزارش توسط دبیرخانه اتاق گفت‌وگو آذربایجان در آدرس‌های زیر صورت می‌گیرد:

<http://wdr.tabrizu.ac.ir>

wdrtabriz@gmail.com

[telegram.me/wdrtabriz](https://t.me/wdrtabriz)

sapp.ir/wdrtabriz

[instagram.com/wdrtabriz](https://www.instagram.com/wdrtabriz)

ارجاع مناسب به گزارش: اتاق گفت‌وگو آذربایجان و دبیرخانه هم‌اندیشی نخبگان و اساتید، احیای دریاچه ارومیه: چالشها و راهکارها برای مشارکت موثر دانشگاه، دانشکده مهندسی عمران دانشگاه تبریز، ۱۰ دی ۱۳۹۷.

قدردانی: از دانشکده مهندسی عمران دانشگاه تبریز بخاطر میزبانی جلسه سپاسگزاری بعمل می‌آید. از آقای مهندس مهدی ترقی به خاطر تهیه متن اولیه گزارش، از سرکار خانمها دکتر رقیه حاجی بلند، مریم موسی زاده و مهندس مریم جوان صالحی بخاطر ویراستاری، از آقایان مهندس سهیل صفری و میرعلی میرمحمد برای عکس برداری و از آقایان مهندس مهدی صنعتی‌پور، حیدر خدائی و خانم مهندس معصومه جلیلیان برای اقدامات اجرایی تشکر می‌شود.

اسامی شرکت کنندگان (الفبایی)

نام خانوادگی، نام	سمت / نهاد	تحصیلات / تخصص	آدرس پست الکترونیکی
ابراهیم زاده، حمید	عضو کارشناس شورای شهر	دانشجوی دکتری روابط بین الملل	hamideb4077@gmail.com
اسدی، اسماعیل	هیات علمی دانشگاه تبریز	دکتری مهندسی آب	esasadi@gmail.com
اصغری، مقدم اصغر	هیات علمی دانشگاه تبریز	دکتری هیدروژئولوژی	moghaddam@tabrizu.ac.ir
اوستان، شاهین	هیات علمی دانشگاه تبریز	دکتری شیمی خاک	oustan@hotmail.com
بهشتی، محمدباقر	هیات علمی دانشگاه تبریز و عضو شورای شهر تبریز	دکتری اقتصاد	beheshti@tabrizu.ac.ir
پاک‌نیا، فرهاد	مدیر مشارکتهای مردمی آب منطقه ای و مدیرعامل اتاق گفتمان آب	کارشناسی ارشد	farhadpaknia@yahoo.com
ترقی، مهدی	دانشگاه صنعتی اصفهان	دانشجوی دکتری عمران آب	mahdi.taraghi2013@gmail.com
جلیلیان، معصومه	دانشگاه تبریز	کارشناس ارشد عمران	massomeh.jalilan@gmail.com
حاجی‌بلند، رقیه	هیات علمی دانشگاه تبریز	دکتری زیست شناسی	ehsan@tabrizu.ac.ir
حسن زاده، محمدحسین	مدیر کل سلامت و امور اجتماعی شهرداری تبریز و عضو هیات مدیره اتاق گفتمان آب	کارشناسی ارشد کشاورزی	hasanzadehmf@yahoo.com
حسینی بقانام، آیدا	هیات علمی دانشگاه تبریز	دکتری عمران آب	hosseinibaghanam@gmail.com
دقیق کیا، حسین	هیات علمی دانشگاه تبریز و دبیر شبکه ملی جامعه و دانشگاه	دکتری کشاورزی زراعت	daghigkia@tabrizuac.ir
رزمی، جمال	دانشجوی دانشگاه تبریز	دانشجوی کارشناسی	jamalrazmi76@gmail.com
رضائی مقدم، محمد حسین	هیات علمی دانشگاه تبریز	دکتری جغرافیا	rezmogh@yahoo.com
رمضانی، محمد ابراهیم	هیات علمی دانشگاه آزاد اسلامی تبریز	دکتری محیط زیست	ramazani_m_a@yahoo.com
روشنگر، کیومرث	هیات علمی دانشگاه تبریز	دکتری عمران سازه هیدرولیکی	kroshangar@yahoo.com
ساری صراف، بهروز	هیات علمی دانشگاه تبریز	دکتری جغرافیا	sarisarraf@tabrizu.ac.ir
ساعی، خلیل	رئیس دفتر استانی ستاد احیای دریاچه ارومیه	دکتری	saei_bahador@yahoo.com
شایان فر، حبیب	محقق	کارشناسی ارشد کشاورزی	habibshayanfar@gmail.com
صاغی جدید، مهدی	دانشجوی دانشگاه تبریز	دانشجوی کارشناسی	mahd313.sagi@yahoo.com

alisadraddini@yahoo.com	ارشد مهندسی آب دکتری کشاورزی آبیاری و زهکشی	هیات علمی دانشگاه تبریز	صدرالدینی، علی
ssafari13721105@gmail.com	دانشجوی کارشناسی ارشد عمران محیط زیست	دانشجوی دانشگاه تبریز	صفری، سهیل
mahdi_sanatipour@yahoo.com	کارشناس ارشد عمران	دانشگاه تبریز	صنعتی پور، مهدی
mzarghami@tabrizu.ac.ir	دکتری مهندسی عمران آب	هیات علمی دانشگاه تبریز	ضرغامی، مهدی
Talebi-a@abfaazarbaijan.ir	کارشناسی ارشد مهندسی برق	شرکت آب و فاضلاب استان آذربایجان شرقی	طالبی، امیرحسن
siamak.talat@gmail.com	دکتری مهندسی عمران سازه	هیات علمی دانشگاه تبریز	طلعت اهری، سیامک
m.abbaszadeh2014@gmail.com	دکتری جامعه شناسی	هیات علمی دانشگاه تبریز	عباسزاده، محمد
ehsan.atazadeh@gmail.com	دکتری اکولوژی	هیات علمی دانشگاه تبریز	عطاءزاده، احسان
affard312@yahoo.com	دکتری کشاورزی آب	هیات علمی دانشگاه تبریز	فاخری فرد، احمد
g.faraji1336@gmail.com	کارشناسی آبخیزداری	کارشناس	فرجی، غلامحسین
vahid.karimi22@yahoo.com	دانشجوی کارشناسی ارشد - مهندسی آب	دانشجوی دانشگاه تبریز	کریمی خسروشاهی، وحید
f.kalateh@gmail.com	دکتری مهندسی عمران سازه هیدرولیکی	هیات علمی دانشگاه تبریز	کلاته، فرهود
regenerative.md@gmail.com	دکتری	فعال استارت‌آپی - متخصص آینده نگاری دانشگاه علوم پزشکی تبریز	کیهان‌ور، پیمان
mojtahedi@tabrizu.ac.ir	دکتری مهندسی عمران سازه دریایی	هیات علمی دانشگاه تبریز	مجتهدی، علیرضا
majnooni1979@yahoo.com	دکتری کشاورزی آب	هیات علمی دانشگاه تبریز	مجنون، ابوالفضل
a.majnoony@bonabu.ac.ir	دکتری برنامه ریزی روستایی	هیات علمی دانشگاه بناب	مجنون، علی
mmosaferi@yahoo.com	دکتری مهندسی بهداشت محیط	هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تبریز	مسافری، محمد
maryam.mousazadeh20@gmail.com	کارشناس ارشد	کارشناس مدیریت کشاورزی	موسی‌زاده، مریم
engineering.92@gmail.com	دانشجوی کارشناسی ارشد - سازه هیدرولیکی	دانشجوی دانشگاه تبریز	موسوی فر، کیوان
mirmahbobmousavi@gmail.com	کارشناسی کشاورزی	دبیر انجمن آبخیزداری استان و عضو	موسوی، میرمحبوب

هیات مدیره اتاق گفتمان آب

saman.civilen@yahoo.com	دانشجوی کارشناسی ارشد عمران محیط زیست	دانشجوی دانشگاه تبریز	نارونی، سامان
norouzianab8690@gmail.com	دانشجوی دکتری مهندسی آب	دانشجوی دانشگاه تبریز	نوروزیان، زهرا
nariman.hadipour@gmail.com	کارشناسی ارشد	کارشناس ستاد احیای دریاچه ارومیه	هادی پور، نریمان
parisa.valizadeh1372@gmail.com	کارشناس ارشد عمران آب	دانشجوی دانشگاه تبریز	ولی زاده، پریسا
rezayegani@gmail.com	دکتری مهندسی شیمی	هیات علمی دانشگاه صنعتی سهند	یگانی، رضا
p.yousefi2013@gmail.com	دانشجوی دکتری مهندسی آب	دانشجوی دانشگاه ارومیه	یوسفی، پریسا